

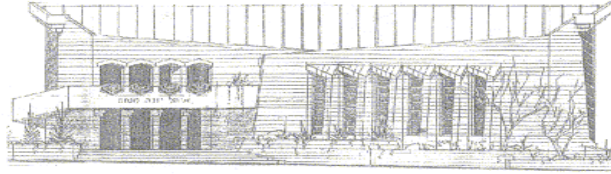
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה מאת הרב דוד אברהם ספקטור לפי ויגש תשע"ב בנושא:

וְהָיוּ לְאַחַדִּים בְּיַדְךָ

שבת שלום. סיפר לי תלמיד חכם על תלמיד צעיר מישיבת קול תורה, שישב באוטובוס ונכנס איש זקן ללא כיפה. ולא קם ולא נתן לו לשבת במקומו, בטענה שאינו שומר מצוות ולכן אינו חייב לקום בשבילו. אחר-כך נכנסה אישה לא דתית עם סלים כבדים לאוטובוס ושוב התלמיד לא פנה את מקומו בטענה שזו אישה ולא שומרת מצוות. היה מי שראה את כל זה ומתוך זעזוע ניגש לרב שלמה זלמן אוירבאך ראש ישיבת קול תורה, שהיה אז כבר בשנתו האחרונה. כששמע ר' שלמה זלמן את הסיפור הזה הוא נעשה כולו חיזור ולמחרת קרא לכל תלמידי הישיבה ולכל הרמיי"ם לבוא לאסיפה. הוא סיפר את הסיפור ואמר: בשביל זה אני עשרות שנים ראש ישיבה ואתם עושים לי את זה והוא התחיל לבכות ולבכות. הדברים עשו רושם גדול. זה היה גדול אמיתי בישראל. כל-כך ניתן לקרב את עם ישראל מתוך אהבה לתורה ומצוות, אבל על ידי מעשים כאלה, להיפך מרחיקים את ישראל מהתורה. יש רחוב בבית-שמש שנקרא ע"ש החזון איש, ושהפך השבוע לשדה קרב בין יהודים. מה שקרה שם היה ההיפך ממה שהחזון איש (הלכות שחיטה ס' ב', ס"ק טז) בעצמו כתב: "וכיון שכל עצמנו לתקן, אין הדין (של הורדה לבור כמו ביוסף ושאר עונשים) נוהג, בשעה שאין בו תיקון ועלינו להחזירם (את אלה שרחוקים מאמונה) בעבונות אהבה ולהעמידם בקרן אורה במה שידינו מגעת." לפי החזון איש אין מקום בדור הזה, לאלימות, לא פיסית, ולא מילולית, בכל מילות גנאי, וכל-שכן לא כלפי נשים וילדות שכל זה היפך הצניעות ומוסר התורה. יחד עם זה ברור לי מתוך שיחות אישיות שגם רוב הציבור החרדי בבית-שמש מתנגד לכל סוגי אלימות האלה כלפי בנות ונשות ישראל, אלא הוא שותק מפחד ומטעמי פיקוח נפש כדי לא ליפול בעצמו קרבן לאותם אנשים אלימים. למדתי שנים בירושלים עם הרב אהרן שוסטר זצ"ל, שהיה הרב הראשי של הולנד. הוא היה נוהג כל שבוע ללכת לרח' בן יהודה ליהודי זקן, עולה מתמין שהיה מצחצח לו את נעליו תמורת סכום מכובד. במיוחד היה משבח את היריקה שלו בסוף הצחצוח, שנתן את כל הברק על הנעליים. זו יריקה על נעליים וזה מותר, אבל על בני אדם וכל-שכן על בנות ונשות ישראל זה איסור מוחלט וזה דבר חדש וגרוע מאד שבא לאחרונה לעירנו ולשכונתנו ועל חברה מקהילתנו. רק במקום אחד בתורה יש מצוה לירוק וזה בדין חליצה בפרשת כי תצא (כה, ט): וַנִּגְשָׁה יְבַמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים וְחָלְצָה נַעְלוֹ מֵעַל רַגְלוֹ וַיִּרְקֶה בְּפִנּוּ וְעָנְתָה וְאָמְרָה כִּכָּהֵן יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת בֵּית אָחִיו. "מכל מקום זו יריקה של אישה על איש ולא להיפך! (זו לא המלצה!) מסופר במסכת תמיד (ג, ח): "מיריחו היו מריחים פטום הקטורת (שבמקדש בירושלים). זה בריח טוב, אבל יש לפעמים ריח רע, שמגיע למרחקים יותר גדולים, אפילו מעבר לים, לאנגליה. כך השבוע באה אלי צוות מלונדון של ה.ב.ס. לראיין אותי על ריחם של המעשים הרעים שקוראים בעירנו, שבהם פוגעים פיסית ומילולית בנשים וילדות. הם חיפשו רב מקומי שיגנה את כל האלימות הזו בפה מלא ואכן מצאו את הכתובת הנכונה. לא זו דרכה של תורה אלא כל ליל שבת אנו שרים לכבודה של נשות ישראל: "אשת חיל", הפרק האחרון במשלי. אף אחד עוד לא התקרב לתורה ולצניעות מכל השלטים והכיתובים האלה וכל-שכן לא מיריקות וקריאות גנאי. אלא להיפך, זה גורם לצערנו לשנאה לתורה. ואם כל זה אין ייאוש כלל, כאשר קוראים את פרשת השבוע, פרשת ויגש. הפרשה הזו מרגשת אותי כל שנה מחדש. מי היה מאמין או אפילו חולם שאחרי שהאחים רצו להרוג את יוסף ובסוף התפשרו על מכירתו לישמעאלים, שעוד יבוא יום והם שוב מתחבקים (מה, טו) וַיִּנְשֹׁק לְכָל אָחָיו. ואהבת האחים חוזרת. אנו קוראים מידי שנה פרשת השבוע, כדי לומר שאם זה היה אפשרי אז, זה גם אפשרי היום ואפילו בבית-שמש. יש מילה אחת שהכריע את הקו האדום, גם אצל יעקב אבינו וגם אצל יוסף. כאשר יהודה אמר לאביו (מג, ט): אֲנֹכִי אֶעֱרְבֶנּוּ, אני ערב על בנימין, אביו סוף סוף הסכים שילך בנימין איתם למצרים לקחת אוכל. וגם יוסף כאשר שמע את יהודה אומר (מד, לב): עֲבַדְךָ עָרַב אֶת הַנֶּעֱר, כבר לא יכול להתאפק ואמר להם (מה, ד): אֲנִי יוֹסֵף אֶחָיִים. כאשר יהודי אחד מוכן להיות ערב על יהודי אחר, להיות במקומו, זה התיקון השלם. לא לזרוק את האח לבור, לירוק עליו, לקרוא לו מילות גנאי אלא להרגיש אותו ולכבד אותו כפי שהוא, אפילו עם כתונת הפסים, זו התשובה השלמה. וזה נמשך לדורות. בנימין נעשה חלק ממלכות יהודה וכולנו היום משבט יהודה או בנימין אם אין אנו כהנים או לויים. יהודה ובנימין מאז פרשת ויגש הם אחד, זה אפשרי, אף שיהודה בא מלאה ובנימין כמו יוסף בא מרחל. כפי שכתוב בסוף ספר רות (ד, יא): כִּרְחֵל וְכִלְעָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׂתֵיָהֶם אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל. לא פחות מרגש הוא לקרוא את ההפטרה של היום. מדינת ישראל נחלקה בזמן התנ"ך לשתי מדינות. מלכות יהודה הדתית ומלכות ישראל החילונית. כך יש שרוצים לחלק גם היום את בית שמש לשתי רשויות. אבל אז באה הפטרת השבוע, נבואת יחזקאל (לז) שנכתבה מפני שנצטרכה לדורות והיא רלוונטית גם היום והיא נותנת לנו את התשובה הנצחית: "(טז) וְאָתָּה בֶן אָדָם קַח לָךְ עֵץ אֶחָד וְכַתֵּב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבָרְיוֹ. (יז) וְקָרַב אֲתָם אֶחָד אֶל אֶחָד לָךְ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לְאַחַדִּים בְּיַדְךָ."